

WAT?

Beloning is een specifieke vorm van bekrachtiging en gaat om het expliciet koppelen van een positief gevolg (bv. sociale of materiële beloningen) aan het stellen van een specifiek gedrag.

VOORBEELD

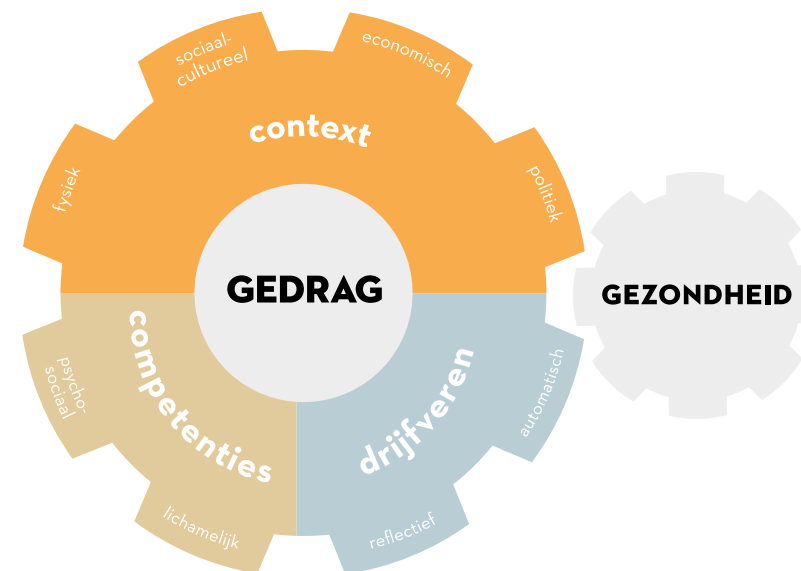
Leerlingen die gedurende meerdere weken met een helm en fluohesje naar school fietsen en dit laten registreren, worden beloond met korting op een pretpark en een klasbeloning op basis van het aantal gespaarde punten.

Het RIZIV belooft huisartsen met een jaarlijkse vergoeding per patiënt voor het actief aanbieden van preventieve zorg, zoals griepvaccinaties en proactieve consultaties.

SPEELT IN OP DEZE GEDRAGSDETERMINANTEN:

reflectieve **drijfveren**   automatische **drijfveren**   sociaal-culturele **context**

Door gewenst gedrag consequent te koppelen aan een beloning, ontstaat een positief verband tussen gedrag en gevolg (**associaties**). Dit beïnvloedt de **uitkomstverwachting** omdat men leert dat het stellen van het gedrag iets positiefs oplevert. Beloning beïnvloedt ook **behoeften en verlangens** omdat het vooruitzicht op een beloning de behoefte om het gedrag te herhalen kan verhogen. Ook **attitudes** kunnen gunstiger worden: door herhaaldelijke beloning en het ervaren van positieve effecten, ontstaat een positievere houding tegenover het gedrag. Op langere termijn kan belonen ook **gewoontevorming** beïnvloeden: doordat het gewenste gedrag vaker voorkomt in een specifieke situatie, wordt het gemakkelijker om er een nieuwe gewoonte van te maken. Ten slotte kan het ook **sociale normen** beïnvloeden, als het gedrag binnen een groep systematisch wordt beloond.

WANNEER WERKT HET?

Beloning werkt het best wanneer er een duidelijke link is tussen de beloning en het gewenste gedrag, dat vooraf concreet en specifiek omschreven is. De beloning moet passen bij de doelgroep en voor iedereen toegankelijk zijn. Hoewel het effect van beloning niet tijdelijk is, schuilt het gevaar erin dat beloning op termijn aan kracht verliest en minder motiverend wordt.

Beloning spreekt vooral de externe motivatie aan, je doet iets omdat je er iets voor terugkrijgt van buiten jezelf (bv. van externe personen of een organisatie), wat de autonome motivatie (iets doen omdat je het zelf wil) kan ondermijnen. Een bijkomend probleem is dat externe beloningen vaak niet worden volgehouden. Daarom is het belangrijk om beloningen te combineren met andere technieken en een aanpak die ook autonome motivatie ondersteunt.